

Ενδείκνυται στην ψαλτική τέχνη η χρήση των συνθέτων ρυθμικών ποδών στα συλλαβικής μορφής μελωδήματα;

Παναγιώτης Παναγιωτίδης*

panagio09@yahoo.gr

Στην παρούσα εισήγηση επιχειρούμε να αναδείξουμε την χρήση των σύνθετων ρυθμικών ποδών στην ψαλτική τέχνη, όπως αυτοί προκύπτουν στα συλλαβικής μορφής μελωδήματα. Αυτό γίνεται με την αξιολόγηση των παλαιότερων και νεωτέρων θεωρητικών και μουσικών εκδόσεων, αλλά και ηλεκτρονικών πηγών. Η εικόνα, όμως, που παρουσιάζεται μέσα από αυτήν την αναδίφηση, είναι ασαφής και διφορούμενη και δεν ξεκαθαρίζει εντελώς το θέμα. Έτσι, αναφερόμαστε στο κατά πόσο θα πρέπει ή όχι να γίνεται χρήση μόνον των απλών ρυθμικών ποδών στα σύντομα μαθήματα ή και των σύνθετων ποδών. Αυτό γίνεται με την βοήθεια μουσικών παραδειγμάτων, αναλύοντας την δομική μορφή διαφόρων ύμνων, δηλαδή την τονική του ποιητικού τους κειμένου, για να δώσουμε και σε μία πρώτη φάση κάποιες απαντήσεις στο ερώτημα εάν θα μπορούσαν ή όχι να χρησιμοποιηθούν οι σύνθετοι πόδες στα συλλαβικής μορφής μελωδήματα.

* Ο Παναγιώτης Παναγιωτίδης γεννήθηκε στην Μελβούρνη της Αυστραλίας όπου και περάτωσε τις εγκύκλιες σπουδές του. Διδάχθηκε την ψαλτική τέχνη από επιφανείς ψάλτες της ομογένειας και της Ελλάδος. Έλαβε το Πτυχίο Θεολογίας από την Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή του Αποστόλου Ανδρέου στο Σύδνεϋ και το Μάστερ Θεολογίας από το Πανεπιστήμιο του Σύδνεϋ, και είναι Διδάκτωρ της Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει Πτυχίο Βυζαντινής Μουσικής και Δίπλωμα Βυζαντινής Μουσικής από την Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Έλαβε μέρος ως επιστημονικός συνεργάτης σε πανεπιστημιακά ερευνητικά προγράμματα, τα οποία αφορούσαν ερευνητικό έργο σε χειρόγραφους κώδικες, παλαιότυπα βιβλία και παλαιό ηχητικό υλικό βυζαντινής μουσικής. Δίδαξε βυζαντινή μουσική στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., στο Ι.Ε.Κ. Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης και στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Διδάσκει ως ειδικός επιστήμων στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και είναι χοράρχης και δάσκαλος της ψαλτικής στον νέο Ιερό Ναό της Οσίας Ξένης Χαριλάου στη Θεσσαλονίκη. Έχει εκδώσει μελέτες στην ελληνική και αγγλική γλώσσα σχετικά με την βυζαντινή μουσική.